

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 11 oktober 2004

inzake de monitoring van achtergrondconcentraties van dioxinen en dioxineachtige PCB's in levensmiddelen

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2004) 3462)

(Voor de EER relevante tekst)

(2004/705/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

derhalve gewenst de gekozen monsters waar mogelijk ook op niet-dioxineachtige PCB's te onderzoeken.

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 211, tweede streepje,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Verordening (EG) nr. 466/2001 van de Commissie van 8 maart 2001 tot vaststelling van maximumgehalten aan bepaalde verontreinigingen in levensmiddelen⁽¹⁾ stelt maximumgehalten voor dioxinen in levensmiddelen vast.

(2) Hoewel eventuele gehalten uit toxicologisch oogpunt voor zowel dioxinen, furanen als dioxineachtige PCB's zouden moeten gelden, zijn er alleen maximumgehalten vastgesteld voor dioxinen en furanen en niet voor dioxineachtige PCB's, omdat er nog te weinig bekend is over de prevalentie van dioxineachtige PCB's. Boven genoemde verordening beoogt de maximumgehalten uiterlijk op 31 december 2004 voor het eerst te herzien in het licht van nieuwe gegevens over de aanwezigheid van dioxinen en dioxineachtige PCB's, zodanig dat de vast te stellen niveaus ook voor dioxineachtige PCB's zullen gelden.

(3) Verordening (EG) nr. 466/2001 beoogt de maximumgehalten uiterlijk op 31 december 2006 nogmaals te herzien met als doel deze gehalten fors te verlagen.

(4) Er moeten in de hele Europese Gemeenschap betrouwbare gegevens worden verzameld over de aanwezigheid van dioxineachtige PCB's in een zo groot mogelijk aantal levensmiddelen om een duidelijk beeld te kunnen krijgen van de temporele trends van de achtergrondniveaus van deze stoffen in levensmiddelen.

(5) Het verband tussen de aanwezigheid van dioxinen, furanen, dioxineachtige PCB's en niet-dioxineachtige PCB's is belangrijk, maar tot op zekere hoogte onbekend. Het is

(6) Krachtens Aanbeveling 2002/201/EG van de Commissie van 4 maart 2002 inzake de reductie van de aanwezigheid van dioxinen, furanen en PCB's in diervoeder en levensmiddelen⁽²⁾ moeten de lidstaten afhankelijk van hun productie en consumptie van levensmiddelen een steekproefsgewijze controle uitvoeren op de aanwezigheid van dioxinen, furanen en dioxineachtige PCB's in levensmiddelen. Deze controles moeten worden uitgevoerd volgens nauwkeurige richtsnoeren van het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid. Om een hoog niveau van uniformiteit in de gehele Europese Unie te waarborgen moeten deze richtsnoeren onder andere voorschriften omvatten inzake het minimumaantal controles en de wijze van verslaglegging van de resultaten.

(7) Het is van belang dat deze gegevens op regelmatige basis aan de Commissie worden doorgegeven. De Commissie zorgt voor het samenvoegen van deze gegevens in een gegevensbank die kan worden geraadpleegd door het publiek.

(8) Tsjechië, Estland, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië en Slowakije zijn op 1 mei 2004 lid geworden van de Europese Gemeenschap. De nieuwe lidstaten moeten zo snel mogelijk aan het monitoringprogramma gaan deelnemen. Het wordt echter onderkend dat er overgangsmaatregelen moeten komen voor de nieuwe lidstaten en dat er voor hen op dit moment nog geen gedetailleerde minimumaantallen dienen te worden aanbevolen voor de steekproefsgewijze controle op de aanwezigheid van dioxinen, furanen en dioxineachtige PCB's in levensmiddelen.

BEVEELT AAN:

1) Dat de lidstaten vanaf het jaar 2004 tot en met 31 december 2006 controles uitvoeren van de achtergrondniveaus van dioxinen, furanen en dioxineachtige PCB's in levensmiddelen, overeenkomstig het in de tabel in bijlage I aanbevolen minimumaantal monsters voor jaarlijkse analyse. Het aantal monsters moet jaarlijks opnieuw worden gezien in het licht van de opgedane ervaring;

⁽¹⁾ PB L 77 van 16.3.2001, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 684/2004 (PB L 106 van 15.4.2004, blz. 6).

⁽²⁾ PB L 67 van 9.3.2002, blz. 69.

- 2) Dat Tsjechië, Estland, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië en Slowakije zo snel mogelijk deelnemen aan het monitoringprogramma inzake de aanwezigheid van dioxinen, furanen en dioxineachtige PCB's in levensmiddelen. Het aantal jaarlijks door Tsjechië, Estland, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië en Slowakije te analyseren monsters zal met ingang van het jaar 2005 worden vastgesteld;
- 3) Dat de lidstaten de Commissie op regelmatige basis de gegevens doorgeven, conform het model van bijlage II, die dan worden samengevoegd in een gegevensbank. Verder dienen zij ook de gegevens te verstrekken die de afgelopen jaren zijn verkregen met gebruikmaking van een analysemethode overeenkomstig de voorschriften van Richtlijn 2002/69/EG van de Commissie van 26 juli 2002 tot vaststelling van bemonsteringswijzen en analysemethoden voor de officiële controle op dioxinen en de gehaltebepaling van dioxineachtige PCB's in levensmiddelen ⁽¹⁾ en rekening houdend met de achtergrondniveaus;
- 4) Dat de lidstaten, indien mogelijk, ook analyses uitvoeren op niet-dioxineachtige PCB's in dezelfde monsters.

Gedaan te Brussel, 11 oktober 2004.

Voor de Commissie

David BYRNE

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 209 van 6.8.2002, blz. 5. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 2004/44/EG (PB L 113 van 20.4.2004, blz. 17).

BIJLAGE I

Tabel: Overzicht van het aanbevolen minimumaantal levensmiddelenmonsters voor jaarlijkse analyse. De verdeling van de monsters is gebaseerd op de productie in elk land. Bijzondere aandacht is besteed aan levensmiddelen met naar verwachting een grote variatie in achtergrondniveaus van dioxinen, furanen en dioxineachtige PCB's. Dit geldt in het bijzonder voor vis.

Land ^(*)	Aantal ⁽¹⁾	Vlees en vleesproducten ⁽²⁾				Vis en visserij- producten ⁽³⁾		Melk en melkproducten ⁽⁴⁾		Eieren ⁽⁵⁾		Olie en vetten ⁽⁶⁾			Fruit, groente en granen ⁽⁷⁾			
		Rundvlees	Varkensvlees	Schapenvlees	Pluimvee	Lever	Vis	Aquacultuurproducten	Melk	Boter/kaas/ yoghurt	Kooieieren	Eieren van hennen met vrije uitloop	Dierlijk	Plantaardig	Visolie/voedingssupplementen	Groente	Fruit	Granen
België	53	4	4	2	4	3	3	3	3	4	3	3	3	4	3	3	2	2
Denemarken	66	3	5	2	3	3	15	5	3	3	3	3	2	3	6	3	2	2
Duitsland	147	13	13	3	6	7	7	5	14	14	10	11	12	14	4	4	2	8
Griekenland	55	2	2	7	3	2	4	7	3	3	3	3	2	3	3	4	2	2
Spanje	151	7	9	11	7	6	33	16	3	3	7	7	4	10	5	9	10	4
Frankrijk	168	14	8	5	15	11	18	16	12	14	12	6	6	6	3	6	4	12
Ierland	61	7	3	3	3	3	9	3	3	5	3	3	2	3	4	3	2	2
Italië	126	10	5	5	8	5	8	14	6	3	8	15	3	7	3	12	10	4
Luxemburg	30	2	2	1	2	1	3	1	3	3	3	2	1	1	2	1	1	1
Nederland	88	6	6	3	6	4	14	7	5	6	7	3	3	7	3	4	2	2
Oostenrijk	52	4	4	2	3	2	3	3	3	3	3	7	2	3	3	3	2	2
Portugal	51	3	3	3	4	2	6	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2
Finland	45	3	3	2	2	1	4	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2
Zweden	54	3	3	2	3	2	10	3	3	3	3	3	2	3	4	3	2	2
Verenigd Koninkrijk	113	7	4	10	10	4	24	12	7	4	7	3	3	5	4	3	2	4
Totaal EU	1 260	88	74	59	79	56	161	101	74	74	78	75	49	75	53	64	47	53
IJsland	67	2	2	1	2	1	29	2	3	3	3	2	1	1	12	1	1	1
Noorwegen	125	3	3	2	3	3	46	28	3	3	3	3	3	3	10	3	3	3
Totaal EER	1 452	93	79	62	84	60	236	131	80	80	84	80	53	79	75	68	51	57

(*) Tsjechië, Estland, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië en Slowakije zijn op 1 mei 2004 lid geworden van de Europese Gemeenschap. De nieuwe lidstaten moeten zo snel mogelijk aan het monitoringprogramma gaan deelnemen. Het wordt echter onderkend dat er overgangsmaatregelen moeten komen voor de nieuwe lidstaten en daarom worden voor hen geen gedetailleerde minimumaantallen aanbevolen voor de steekproefwijze controle op de aanwezigheid van dioxinen, furanen en dioxineachtige PCB's in levensmiddelen.

Toelichting bij de tabel

- (1) De in de tabel aangegeven aantallen zijn minimumaantallen. De lidstaten wordt verzocht meer monsters te nemen. De extra monsters moeten bij voorkeur worden genomen van de categorieën levensmiddelen die in belangrijke mate bijdragen aan de blootstellingen zoals vlees en vleesproducten, vis en melkproducten (boerderijmelk).
- (2) Vlees en vleesproducten: Behalve van de genoemde categorieën dient ook een aantal monsters te worden genomen van paardenvlees, geitenvlees, konijn en in beperkte mate wild.
- (3) Vis en visserijproducten: De monsters voor zowel niet-gektevis als voor vis afkomstig van aquacultuur dienen over de soorten te worden verdeeld naar evenredigheid van de vangst of productie (voor aquacultuur). Als richtsnoer kunnen de soortspecifieke gegevens over vangst en productie van vis en visserijproducten worden gebruikt uit de brochure „Het GVB gevat in getallen: basisgegevens over het gemeenschappelijk visserijbeleid”, Commissie van de Europese Gemeenschappen, 2004.

Aan de hand van deze gegevens kunnen de volgende aantallen monsters voor verschillende vissoorten en visserijproducten als richtsnoer worden gegeven.

Vangst (aanbeveling voor lidstaten ≥ 10 monsters)

Denemarken: 15 monsters $\rightarrow$ 4 haringen, 4 mosselen, 7 andere

Spanje: 33 monsters $\rightarrow$ 7 skipjacks, 4 sardienen, 5 geelvintonijnen, 2 horsmakrelen, 2 kortvinnige pijlinktvis, 13 andere

Frankrijk: 18 monsters $\rightarrow$ 3 skipjacks, 3 geelvintonijnen, 2 sardienen, 2 koolvissen, 2 haringen, 6 andere

Nederland: 14 monsters $\rightarrow$ 4 sardinella's, 2 horsmakrelen, 3 haringen, 2 makrelen en 3 andere

Zweden: 10 monsters $\rightarrow$ 5 haringen, 4 sprotten en 1 kabeljauw

Verenigd Koninkrijk: 24 monsters $\rightarrow$ 6 makrelen, 4 haringen, 3 schelvis, 2 kabeljauwen en 9 andere.

Aquacultuurproducten (aanbeveling voor lidstaten ≥ 5 monsters)

Denemarken: 5 monsters $\rightarrow$ 4 forellen en 1 paling

Duitsland: 5 monsters $\rightarrow$ 2 mosselen, 2 forellen en 1 karper

Griekenland: 7 monsters $\rightarrow$ 3 brasems, 2 baarzen, 1 mossel en 1 andere

Spanje: 16 monsters $\rightarrow$ 8 mosselen, 3 forellen, 1 brasem, 1 oester, 1 tonijn en 2 andere

Frankrijk: 16 monsters $\rightarrow$ 8 oesters, 4 mosselen, 3 forellen en 1 karper

Italië: 14 monsters $\rightarrow$ 6 mosselen, 3 schelpen, 3 forellen, 1 baars, 1 brasem

Nederland: 7 monsters $\rightarrow$ 4 mosselen, 1 paling, 1 oester en 1 zeewolf

Verenigd Koninkrijk: 12 monsters $\rightarrow$ 9 zalmen, 2 forellen en 1 mossel.

- (4) Melk en melkproducten: Ten minste 4/5 van de melkmonsters moet van boerderijmelk worden genomen (hoofdzakelijk koemelk). Het verdient ook aanbeveling een aantal extra monsters te nemen van niet van koeien afkomstige melk en melkproducten (geitenmelk, enz.).
 - (5) Eieren: Behalve kippeneieren dienen ook eendeneieren, ganzen-eieren en kwarteleieren te worden bemonsterd.
 - (6) Olie en vetten: Het verdient aanbeveling behalve visolie ook voedingssupplementen op basis van visolie te bemonsteren (olie uit de hele vis en olie uit visleveren).
 - (7) Groente: Voornamelijk bladgroente maar ook aardappelen en andere wortel- en knolgewassen.
- Fruit: Met inbegrip van bessen en aardbeien.

BIJLAGE II

A. Toelichting bij het model voor de analyseresultaten van dioxinen, furanen en dioxineachtige PCB's en andere PCB's in levensmiddelen**1. Algemene informatie over de geanalyseerde monsters**

Land: Naam van de lidstaat waar de controle is uitgevoerd.

Jaar: Jaar waarin de controle is uitgevoerd.

Product: Geanalyseerd levensmiddel — beschrijf het levensmiddel zo nauwkeurig mogelijk.

Handelsstadium: Plaats waar het product is bemonsterd.

Weefsel: Deel van het geanalyseerde product, bv. vet of spier.

Weergave van de resultaten: De resultaten moeten worden uitgedrukt volgens de basis waarop de maximumniveaus zijn vastgesteld (Verordening (EG) nr. 2375/2001 van de Raad). Voor de analyse van niet-dioxineachtige PCB's wordt dringend aanbevolen de niveaus op dezelfde basis uit te drukken.

Soort bemonstering: Steekproefsgewijs — de analyseresultaten van een gerichte bemonstering kunnen ook worden vermeld mits duidelijk wordt aangegeven dat het een gerichte bemonstering betreft en dat deze niet noodzakelijkerwijze de normale achtergrondniveaus weergeeft.

Methode: Gebruikte methode.

Erkend: Geef aan of de analysemethode erkend is of niet.

Onzekerheid (%): Het onzekerheidspercentage van de analysemethode.

2. Specifieke informatie over de geanalyseerde monsters

Aantal monsters: Aantal geanalyseerde monsters van hetzelfde soort product. Indien u over resultaten beschikt van meer monsters dan het aantal kolommen, gelieve nieuwe kolommen met een nummer toe te voegen aan het einde van het formulier.

Productiemethode: Conventioneel/biologisch (zo gedetailleerd mogelijk).

Gebied: Voorzover relevant, gebied of regio waarin het monster is verzameld, indien mogelijk met vermelding van het soort gebied (platteland, stedelijk, industriegebied, haven, open zee, enz.). Bv. Brussel — stedelijk, Middellandse Zee — open zee.

Aantal deelmonsters: Indien het geanalyseerde monster een verzamelmonster is, dient het aantal deelmonsters te worden aangegeven. Indien het analyseresultaat slechts op één monster gebaseerd is, dient dit te worden aangegeven. Aangezien het aantal deelmonsters in een verzamelmonster kan variëren, dient dit aantal voor ieder monster te worden aangegeven.

Vetgehalte (%): Vetpercentage in het monster (indien beschikbaar).

Vochtgehalte (%): Vochtpercentage in het monster (indien beschikbaar).

3. Resultaten

Dioxinen, furanen, dioxineachtige PCB's: De resultaten van elke congener moeten worden weergegeven in ppt — picogram/gram (pg/g).

Niet-dioxineachtige PCB's: De resultaten van elke congener moeten worden weergegeven in ppb — microgram/kilo (µg/kg).

LOQ: Limit of quantification (bepaalbaarheidsgrens) in pg/g of µg/kg (voor niet-dioxineachtige PCB's).

LOD: Limit of detection (aantoonbaarheidsgrens) in pg/g of µg/kg (voor niet-dioxineachtige PCB's).

Voor geanalyseerde congenen met een waarde onder de aantoonbaarheidsgrens moet het resultaat worden ingevuld als < LOD (de LOD moet als een waarde worden weergegeven).

Voor geanalyseerde congenen met een waarde onder de bepaalbaarheidsgrens moet het resultaat worden ingevuld als < LOQ (de LOQ moet als een waarde worden weergegeven).

Voor extra PCB-congenen die zijn geanalyseerd naast de PCB-7 en dioxineachtige PCB's moeten de nummers van de PCB-congenen op het formulier worden ingevuld, bv. 31, 99, 110, enz. Indien u over resultaten beschikt van meer PCB-congenen dan het aantal rijen op het formulier, gelieve nieuwe rijen toe te voegen aan het einde van het formulier.

4. *Opmerkingen*

Behalve voor de gebruikte vetextractiemethode, dient deze ruimte ook gebruikt te worden voor relevante extra informatie over de verstrekte gegevens.

B. Formulier voor congenerenspecifieke analyseresultaten van dioxinen, furanen, dioxineachtige PCB's en andere PCB's in levensmiddelen

Land	
Jaar	
Product	
Handelsstadium	
Weefsel	
Weergave van de resultaten	
Soort bemonstering	
Aantal monsters	
Productiemethode	
Gebied	
Aantal deelmonsters	
Veetgehalte (%)	
Vochtgehalte (%)	

Opmerkingen

Gebruikte vetextractiemethode:

1.	Dioxinen en furanen (pg/g)	Congeneren	TEF	LOD	LOQ	Terugvinding (%)	Resultaten	TEQ
	Methode	2,3,7,8 — TCDD	1					
	Detectie	1,2,3,7,8 — PeCDD	1					
	Eenheid	1,2,3,4,7,8 — HxCDD	0,1					
	Erkend	1,2,3,6,7,8 — HxCDD	0,1					
	Onzekerheid (%)	1,2,3,7,8,9 — HxCDD	0,1					
		1,2,3,4,6,7,8 — HpCDD	0,01					
		OCDD	0,0001					
		2,3,7,8 — TCDF	0,1					
		1,2,3,7,8 — PeCDF	0,05					
		2,3,4,7,8 — PeCDF	0,5					
		1,2,3,4,7,8 — HxCDF	0,1					
		1,2,3,6,7,8 — HxCDF	0,1					
		1,2,3,7,8,9 — HxCDF	0,1					
		2,3,4,6,7,8 — HxCDF	0,1					
		1,2,3,4,6,7,8 — HpCDF	0,01					
		1,2,3,4,7,8,9 — HpCDF	0,01					
		OCDF	0,0001					

Totaal TEQ-PCDD/PCDF
Bovengrens
Middelwaarde
Ondergrens

2.	Non-ortho PCB's (pg/g of ng/kg)	PCB-congeneren	TEF	LOD	LOQ	Terugvinding (%)	Resultaten	TEQ
	Methode	PCB-77	0,0001					
	Detectie	PCB-81	0,0001					
	Eenheid	PCB-126	0,1					
	Erkend	PCB-169	0,01					
	Onzekerheid (%)							
3.	Mono-ortho PCB's (pg/g of ng/kg)	PCB-congeneren	TEF	LOD	LOQ	Terugvinding (%)	Resultaten	TEQ
		PCB-105	0,0001					
		PCB-114	0,0005					
		PCB-118	0,0001					
		PCB-123	0,0001					
	Onzekerheid (%)	PCB-156	0,0005					
		PCB-157	0,0005					
		PCB-167	0,00001					
		PCB-189	0,0001					

Totaal TEQ-PCB
Bovengrens
Middelwaarde
Ondergrens

Niet-dioxineachtige PCB's

4.	PCB-7 (6) (µg/kg of ppb)		PCB-congeneren	28	LOD	LOQ	Resultaten
	Methode						
	Erkend						
	Eenheid						
	Onzekerheid (%)						
5.	Overige PCB's (µg/kg of ppb)		PCB-congeneren		LOD	LOQ	Resultaten
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
			PCB-				
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					
		PCB-					